

[Hans Hansen.]

sine Betragtninger, vil jo først komme frem, naar Statsregnskabet kommer, der viser, hvordan Opstillingen paa det i Øjeblikket forelagte Forslag til Finanslov har holdt, og ser vi paa det foreliggende Statsregnskab, maa det desværre siges, at dette ikke adskiller sig fra sine Forfædre, særlig ikke paa eet Omraade, nemlig med Hensyn til Stigningen af Statsgælden, en Stigning paa ca. 200 Mill. Kr. Jeg skal ikke her rippe op i gamle Skader, der ligger til Grund for denne Stigning i Statens Gæld, men jeg vil gerne pege paa den uhyggelige Udviklingslinie, der er i Gældens Stigning fra Aar til Aar. Hvis der kun havde været en saadan Stigning paa dette Statsregnskab, hvor man kan paapege en bestemt Aarsag — jeg skal ikke her komme nærmere ind derpaa, idet alle ærede Medlemmer sikkert er klar over, hvad jeg sigter til —, havde det efter min Mening ikke været saa foruroligende, men Forholdet stiller sig helt anderledes. Det stiller sig saadan, at der i Tiden fra Aarhundredskiftet har været en stadig Stigning fra Aar til Aar i Statens Gældsbyrde. Ved Aarhundredskiftet var Statens Gæld ca. 200 Millioner — og da havde vi endnu ingen Gæld i Kommunerne —, og i store Træk har Udviklingen siden da været denne: I 1907 havde Statsgælden naaet en Højde af 250 Millioner, i 1912 350 Millioner, i 1916, altsaa endnu inden Krigens Virkninger havde gjort sig gældende i vort Erhvervsliv, 400 Millioner, i 1919 800 Millioner og i 1924 1200 Mill. Kr. I 1929, altsaa indeværende Aar, viser Statsregnskabet, at Statsgælden er 1373 Mill. Kr. Denne Gældsforpligtelse som Staten saaledes har paadraget sig, taler, synes jeg, sit eget alvorlige Sprog, og jeg er ikke sikker paa, at den unge Slægt, der skal føre dansk Politik videre, vil være velvillig i sin Bedømmelse af den Politik, der har ført os ud i disse Tilstande. Der er maaske Medlemmer, der trøster sig med, at vi har faaet Aktiver, som modsvare denne Gæld i Statens Status. Ja, men er disse Aktiver ikke i Virkeligheden en fattig Trøst for Skatteyderne? De Aktiver, der skal modsvare Gælden, er i hvert Fald af højst problematisk Værdi, og her er et Omraade, hvor det forekommer mig,

at de Partier, der i denne Sal kæmper om Finansloven, gaar stille med Dørene, man hører ingen særlig kritiske Bemærkninger fra det ene Parti til det andet. Jeg tror nu heller ikke, at Statsgældens Stigning i særlig Grad kan lægges et enkelt Parti til Last, idet der hos alle har været den samme Tendens: Kravet om Statens Kontrol og Regulering er efterhaanden blevet godkendt. Alle Partier og i særlig Grad Venstrepartiet, til Trods for at dette Parti alle Dage har været erklæret Modstander af Statens Regulering af Erhvervslivet, har været med til, efterhaanden som Kravene derom blev stillet, fra Aar til Aar at drage større Omraader ind under Staten og til at opfylde de Krav, som i saa Henseende blev stillet fra anden Side. Dette har i høj Grad bidraget til, at Statens Gæld maatte stige. Jeg vilde mene, at Nedbringelsen af denne Gæld, som kun er fremkommet, fordi Statens Indtægter ikke blev holdt paa Højde med dens Udgifter, saaledes at der her er Tale om et Forskud, der er taget paa vore Efterkommere, maa være en af den kommende Tids mest nærliggende Opgaver. Den højtærede Finansminister har i sin forrige Periode som Finansminister ved en Lejlighed, hvor jeg var til Stede i denne Sal som Tilhører, udtalt, at Betaling af den offentlige Gæld er noget, Formueejerne her i Landet aldrig kommer udenom. Jeg er naturligvis fuldstændig enig i denne Betragtning. Gældens Stigning er et Udtryk for, at Skatterne trods alt har været for smaa, og man kan som Følge heraf formentlig kræve, at Formueejerne maa bringe dette à jour. Det forekommer mig derfor, at for saa vidt den Ændring i Formueskatten vedtages, hvorom den højtærede Regering allerede har forelagt Forslag, saa bør den Indtægt, Staten derved faar, ekstraordinært bruges til en Nedbringelse af Statens Gældsforpligtelser.

Dernæst vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger angaaende et Forhold, der flere Gange har været omtalt her i Salen. Der har her været ført en Debat om den af det ærede Medlem Hr. Pinstrup i Aarhus holdte Tale; den har faaet Tilslutning fra nogle ærede Medlemmer, og den har været gjort til Genstand for Angreb fra andre